

KYSELYTUNTI / NRO 17-2013
KKYS / MKYS _____

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
16. 05. 2013	
Dnro/Dnr	<u>HEL 2013-007064</u>
Tehtäväluokka	<u>00 00 03</u>
Uppgiftsklass	

Kysymys valtuuston kyselytunnille

Vastentahtoista intiimiä koskettelua, seksiin painostamista tai pakottamista ja maksun tarjoamista seksistä. Tuoreimman Kouluterveyskyselyn mukaan lähes kolmannes 15–17-vuotiaista ammattioppilaitoksissa Suomessa opiskelevista tytöistä on kokenut edellä mainitun kaltaista seksuaalista väkivaltaa. Samanikäisistä lukiolais- ja peruskoulun tytöistä vastaavaa on kokenut noin viidennes ja pojista alle 10 prosenttia.

Internet mahdollistaa aivan uudenlaisen kiusaamisen ja hyväksikäytön. Netissä tapahtuva seksuaalinen väkivalta voi olla vainoamista ja kiristämistä esimerkiksi valokuvien välityksellä. Niin ikävältä kuin se kuulostaakin, houkutus “helppoon rahan ansaitsemiseen” myymällä omia kuvia tai seksiä voi olla suuri, kun tilaisuutta siihen varta vasten tarjotaan. Houkuttelun lisäksi muita kimmokkeita omien kuvien tai seksin myymiseen voivat olla esimerkiksi kokeilun halu tai halu olla aikuinen.

Seksinostotarjouksiin voi törmätä kuka tahansa aktiivisesti nettiä käyttävä nuori. Vain harva kuitenkaan uskaltaa ilmoittaa seksuaalirikoksista poliisille, kertoa tapahtuneesta terveydenhoitajalle tai muille aikuisille, vanhemmilleen tai ylipäätään kenellekään.

Parhaillaan käynnissä olevan seksuaalisen väkivallan vastaisen Mun kroppa. Mä päätän.-kampanjan tavoitteena on, että nuoret tiedostavat omat seksuaaliset oikeutensa ja heitä loukkaavan käyttäytymisen. Nuorten tulisi myös tunnistaa uhkatilanteita ja uskaltaa puhua itseensä kohdistuneesta loukkauksesta kavereille sekä vanhemmille tai muille aikuisille.

Seksuaalista väkivaltaa vastaan on taisteltava kaikin mahdollisin keinoin ja kaikilla mahdollisilla rintamilla. Kysynkin, mitä Helsingin kaupunki aikoo tehdä kantaakseen kortensa kekoon tämän vakavan ongelman korjaamiseksi ja seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutumisen riskien vähentämiseksi?

Jaana Pelkonen
valtuutettu

17

Vastaus valtuutettu Jaana Pelkosen kysymykseen seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutumisen riskin vähentämiseksi

HEL 2013-007061 T 00 00 03

Vs. sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Valtuutettu Jaana Pelkonen kysyy, mitä kaupunki aikoo tehdä nuoriin kohdistuneen seksuaalisen väkivallan ongelman korjaamiseksi ja kohteeksi joutumisen riskien vähentämiseksi?

Opetusvirasto toteaa esitetyn kysymyksen johdosta, että jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opetusympäristön turvallisuuden edistäminen on osa oppilaitosyhteisön toimintakulttuuria. Turvallisuutta ja viihtyisyyttä varten oppilaitoksissa on järjestyssäännöt.

Koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuolto tukee toimintakyvyn säilymistä myös fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Tällöin huolehditaan oppilaan tai opiskelijan ja koko yhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa turvataitojen käsittely on luonteva osa esimerkiksi terveystiedon tunteja. Turvataitokasvatuksella vahvistetaan nuoren itsetuntoa ja kykyä selviytyä haastavistakin tilanteista. On tärkeää, että nuori saa tietoa oikeuksistaan ja oppii tunnistamaan väkivallan ja häirinnän ilmenemismuotoja.

Samaan tähdätään oppilaiden ja opiskelijoiden erilaisia sosiaalisia taitoja vahvistavilla ohjelmilla, kuten esimerkiksi KiVa –koulu, Friends ja Askeleittain- hankkeilla.

Jos on kysymys väkivallasta, asiasta ilmoitetaan tarvittaessa myös poliisille. Lieväkin väkivalta on virallisen syytteen alainen. Lisäksi osin kysymys on koulukiusaamisesta, johon niin ikään puututaan edellä mainitulla KiVa koulu -työmallilla. Myös valtuustostrategiassa lähdetään siitä, ettei koulukiusaamista sallita ja siihen puututaan aktiivisesti.

Nuorelle tuttu aikuinen on usein hänelle myös paras turvataitokasvattaja. Opettaja pystyy ottamaan huomioon oppilaiden yksilöllisyyden, ja aikuisen läsnäolo nuoren arjessa mahdollistaa asioiden kertaamisen ja soveltamisen. Nuoret tarvitsevat tukea ja keskustelukumppania heitä hämmentävien asioiden tulkitsemiseen, jotta voidaan arvioida nuoren

omia toimia netissä sekä ylläpitää nuoren luottamuksellista suhdetta turvallisiin aikuisiin verkon ulkopuolella.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (LASU) vuosille 2009- 2012 toimeenpanossa työskenteli työryhmä sekä seksuaalisesti kaltoinkohdeltujen 13-20 –vuotiaiden että 0-12 vuotiaiden tutkimus- ja hoitopolkujen kehittämisessä. 0–12-vuotiaiden työryhmä tuotti toimintamallin seksuaalista kaltoinkohtelua epäiltäessä ja 13–20-vuotiaiden työryhmä tutkimus- ja hoitopolku-mallin seksuaalisesti kaltoinkohdelluille nuorille. Kummankin työryhmän raportissa esitetään myös useita muita toimenpide-ehdotuksia.

Kaupunginjohtaja on asettanut lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi työskentelevän työryhmän. Toimikaudeksi 2011-2014 asetetun työryhmän tehtävä on edistää valtakunnallisten oppaiden, suositusten ja toimenpide-ehdotusten paikallista toimeenpanoa Helsingissä. Työryhmä vastaa sosiaalivirastossa laaditun lähisuhdeväkivallan uhreja koskevan oppaan jatkuvasta päivittämisestä.

Helsingissä vuodesta 1996 asti toteutetun kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta kehitetään opiskelijoiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi ja tänä keväänä järjestetyn kyselyn tulokset on saatavilla syksyllä 2013.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 [Valtuutettu Jaana Pelkosen kysymys](#)